

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงบทบาทของชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก  
ของไทย ระหว่าง พ.ศ. 2411 - 2475 โดยมุ่งศึกษาถึงบทบาททางด้านการเศรษฐกิจ  
การเมืองการปกครอง และสังคมเป็นลำดับ

ผลของการศึกษาพบว่า จากภาวะความอศอยากและสถานการณ์ทางการเมือง  
การปกครองภายในของประเทศจีน ตลอดทั้งสภาพการณ์ต่าง ๆ ของหัวเมืองชายฝั่งทะเล  
ตะวันตกในพุทธศตวรรษที่ 24 - 25 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวจีนอพยพออกนอกประเทศ  
จีนเข้าสู่หัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตกของไทยในระหว่าง พ.ศ. 2411 - 2475

ชาวจีนเมื่อ-แรกเริ่มอพยพเข้ามาสู่หัวเมืองแห่งนี้จะพากันประกอบอาชีพเป็น  
แรงงานในกิจการเหมืองแร่ค้ำบูกและสวนยางพารา จนกระทั่งสะสมทุนเปลี่ยนฐานะมาเป็น  
พ่อค้าเร่ และประมุขรับทำภาษีอากรของเมืองต่าง ๆ ในหัวเมืองแห่งนี้จนมีฐานะร่ำรวย  
กลายเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ทั้งเหมืองแร่ และสวนยางพารา ตลอดทั้งควบคุมธุรกิจ  
ทุกอย่างในหัวเมืองแห่งนี้ และในบางขณะก็ใช้เป็นเครื่องมือครอบครองอำนาจของรัฐบาลท้องถิ่น  
จนเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายทางด้านการเศรษฐกิจของหัวเมืองแห่งนี้เสียใหม่  
ในเวลาต่อมา

เมื่อชาวจีนอพยพได้สร้างฐานะของตนจนมีความมั่นคงแล้ว ชาวจีนเหล่านี้ต่างก็  
พยายามที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมือง การปกครองของท้องถิ่นโดยอาศัยฐานะทาง  
เศรษฐกิจเป็นปัจจัยนำไปสู่บทบาทดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะใช้เป็นอิทธิพลในการแสวงหา  
ผลประโยชน์ในด้านการธุรกิจของตนจนบางครั้งเป็นเหตุให้เกิดความวุ่นวายในหัวเมืองแห่งนี้  
ทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาปราบปราม และดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อที่จะรักษาความสงบ  
ให้เกิดขึ้นในหัวเมืองแห่งนี้

ชาวจีนนอกจากจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ และการเมือง การปกครอง  
ของท้องถิ่นแล้ว ชาวจีนยังได้เข้าไปมีบทบาทช่วยเหลือในการปรับปรุงท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ  
ทำให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนั้นชาวจีนยังได้นำเอาลักษณะสภาพทางสังคม  
และวัฒนธรรมแบบจีนเข้ามายังหัวเมืองแห่งนี้ จนกลายเป็นมรดกของท้องถิ่นที่สืบทอด  
ต่อมาจนถึงปัจจุบัน